

Отже, працюючи в аудиторії, важливо спонукати іноземців до активної мовленнєвої діяльності, демонструвати їм актуальність і важливість оволодіння різними видами мовленнєвої діяльності. Необхідність забезпечення ефективності освітнього процесу іноземних аспірантів потребує удосконалення методичних засад вивчення ними української мови, посилення уваги до методичної організації мовно-комунікативної підготовки іноземних здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня.

А. О. Борисова, М. В. Кондратенко

ВЗАЄМОДІЯ МОВИ ТА КУЛЬТУРИ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

A. Borysova, M. Kondratenko

INTERACTION OF LANGUAGE AND CULTURE IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING

There has been a contentious discussion about the complex role of culture in foreign language learning: Is it possible for one to learn a language without learning about its cultural aspects? Is it possible to “teach” culture at all? If a teacher believes in “teaching” culture in tandem with the language, what does the teacher mean by using the notion “culture”? Does teaching culture simply mean introducing some elements of surface culture such as customs, food or festivals, or does it mean raising the awareness of students towards the deeper culture such as beliefs, values and/or norms that are manifested in people’s behaviours? Furthermore, which “cultures” should be chosen to be representative of the culture for the language? How can we develop an intercultural competence in students to make them cultural mediators in a global world?

The list of questions seems to be endless and the dilemma involved unmanageable issue. However, it seems that people agree to at least one fundamental premise: culture both inseparably relates to language and plays an important role throughout the process of language teaching and learning. We do not doubt answering the question whether to teach culture or not, but, rather, what kind of teaching can students’ understanding of the nature of the language, communication and human relations promote. A. N. Leveridge stated that the ability to communicate fully in a second language depends on the degree of non-ethnocentrism of the learner. The successful learner must develop “an awareness of and sensitivity toward the values and traditions of the people, whose language is being studied”. The importance of understanding the “culture” in which the target language is spoken has become clear to students learning this foreign language. Here, we should come back to the questions raised earlier: what do people mean by the notion “culture”? In a language classroom, when teachers talk about incorporating culture into language teaching, it often means simply introducing typical customs or traditions of the given 4 societies. For example, in a Chinese language class, a teacher may introduce some Japanese customs or social rules such as when you receive a present, do not open it in front of the giver but instead just put it aside, or they eat raw fish, and so on. These are, of course, part of Japanese culture, and may be useful to know when visiting a Chinese family at home. Yet, it does not explain the reasons or beliefs behind all these social behaviours to which one must be introduced in order to understand Chinese culture. Usually, in this kind of instruction, differences or peculiarities tend to be emphasized and stereotypes created. In the case of English language, problems arise about which

cultures to introduce. This happens because English is no longer, and indeed may never have been the property of a certain group of people. Claire Kramsch stated the difficulty of choosing a culture to teach as follows: the heterogeneity of these societies is in itself, yet because the values of the English language clash with the values of one's own native language, the non-native speaker may feel compromised.

Л. Мітіна

ЛІТЕРАТУРА ЯК ТЕКСТ КУЛЬТУРИ: ЗМІСТ ТА ТРАНСФОРМАЦІЇ ВИЗНАЧЕННЯ

L. Mitina

LITERATURE AS A TEXT OF THE CULTURE: CONTENT AND TRANSFORMATIONS OF THE DEFINITION

Світова література є своєрідним «універсумом текстів», у якому, за Ж. Деррідою, окремі тексти — це лише частина «всезагального тексту», яка «у свою чергу співпадає зі завжди вже “текстуалізованими” дійсністю та історією». Цей «всезагальний текст» та його проєкції (текстуальні, друковані, аудіовізуальні, дискурсивні тощо) у сучасному інформаційному просторі глобального світу візуалізуються в своєрідну всесвітню бібліотеку. А за Х. Л. Борхесом — Всесвіт і є нескінченною й всеохопною Бібліотекою, яка «зберігає в собі всі книжки»: «Геть усе: історію майбутнього з усіма її подробицями... переклад кожної книжки на всі мови, інтерполяції кожної книжки в усі книжки» тощо. І це, за Ю. Лотманом, «не безладне накопичення текстів, а складна, ієрархічно організована система, яка працює».

Тож і світ, і культуру, як формулює Ю. Лотман, «взагалі можна розглядати як текст. Однак надзвичайно важливо зазначити, що це складно побудований текст, він розпадається на ієрархію “текстів у текстах” і творить складні переплетення текстів, оскільки саме слово “текст” включає етимологію переплетення, то можна сказати, що таким тлумаченням ми повертаємо поняттю “текст” його початкове значення». Розуміти «культуру як текст», доповнює Д. Бахманн-Медик, означає також «визнати культурну функцію літератури як засіб, що конструює реальність та породжує (а не тільки оформлює) смисли». При цьому тексти «не залишаються просто об'єктами інтерпретації, але самі стають засобом культурного самотлумачення і формування концептів, орієнтованих на дії».

«Текст» з латинської (*textum*) означає «тканина», «з'єднання», «зв'язок», «сполучення», «побудова», «сплетіння». Це — один із найуживаніших наукових термінів, що має багато значень (друкарський шрифт, тип файлу, формат даних, середній елемент схеми комунікації адресант — текст — адресат, документ, повідомлення, літературний твір тощо), та ще більше визначень.

Текст, за М. Зубрицькою, у широкому значенні — це «структура, що складається з елементів значення, єдності цих елементів та вираження цієї єдності», а «у вузькому значенні — єдність мовних знаків, що організовані за нормами даної мови і є носіями інформації». Художній текст культури — це, за У. Еко, текст як витвір, «у якому інтерпретаційне призначення мусить бути часткою його генеруючого механізму». Цей текст, за П. Герчанівською, є сукупністю «культурних кодів, відповідно до яких організовується знакове різноманіття культури», а за Ю. Лотманом, — «реальною тканиною культури як